2.5. Meşruiyet المشروعية

Meşruiyet, genel ahlak ve hukuka uygun olmak anlamındadır. İslami yönetimde meşruiyet; dinî, ahlaki, hukuki yönden olumlu bir değer taşıyan ve dinin onayladığı düzenlemelerdir. Meşruiyet, ilahi kanunun üstünlüğüne dayanır.[38] Bu hususta Kur'an'ın hükmü açıktır: **"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e itaat edin ve sizden olan ülülemre (idarecilere) de. Herhangi bir hususta anlaşmazlığa düştüğünüz takdirde, Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız, onu Allah ve Resulü'ne arz edin. Bu, daha iyidir, sonuç bakımından da daha güzeldir."** [39] Müslüman yöneticiler, yetki bakımından Allah'ın (cc) hükümlerinin uygulayıcılarıdır. Yöneticiler, yasama, yürütme ve hükümde keyfî davranamaz; herhangi bir ferde yahut zümreye ayrıcalıklı davranamaz.

Yorumlayalım

Yönetimde meşruiyetin önemini toplumsal huzura etkisi yönünden yorumlayınız.

İslam kültür ve medeniyeti, meydana getirmek istediği faziletli toplum için esaslar belirlerken bu toplumun yönetim anlayışının esaslarını da ortaya koymuştur. İslam medeniyetinde yönetici, kendisine verilen görevle toplum ve

34 Şûra suresi 38. ayet.
35 Bakara suresi 233. ayet.
36 Al-i İmran suresi 159. ayet.
37 Türcan, "Şûra", 39/231.
38 Mevdûdî, *İslam'da Hükûmet*, 513.
39 Nisa suresi 59. ayet.

topluma ait olanın kendisine emanet olduğunu bilir; emanete ihanet etmemeyi, emin-güvenilir olmayı kendine şiar edinir. Güvenilir yönetici, toplumu adaletle yönetir. Kanun karşısında bütün fertlerin eşitliğini sağlar. Liyakat sahibi olana yöneticilik verilir. Emanet ve adalet esaslarını yerine getiren liyakatli yöneticinin seçimi istişare ile yapılır. Yapılan istişareler sonucu seçilmiş olan yönetici meşruiyet kazanmış olur. Meşruiyet kazanmış olan "ülüemre" (yöneticilere) uymak zorunludur. Yönetim esaslarındaki bu uyum sağlandığında huzurlu bir toplum oluşur.

Bilgi Notu

İslam Medeniyetinin Temel Özellikleri

İslam medeniyeti vahiy, akıl ve duygunun uyumudur.

İslam medeniyeti insan merkezlidir.

İslam medeniyeti ilim medeniyetidir.

İslam medeniyeti terkipçidir.

İslam medeniyeti evrenseldir.

İslam medeniyeti denge üzerine kurulmuş bir medeniyettir.

İslam medeniyeti bir fıkıh (hukuk) medeniyetidir.

İslam medeniyeti sömürge karşıtı bir karaktere sahiptir.

İslam medeniyeti çeşitli ırk ve kültürlere mensup ulusların ahenkli bir ürünüdür.